

“VORMVEREISTEN”

een kortverhaal door Pierre de Gelder

“Vormvereisten” is geïnspireerd door de animatiefilm “BLOB” van Evert Defrancq, te zien van 28 februari tot 30 maart 2008 in de Kiosk te Gent. De titel van het project verwijst naar de cultfilm ‘The Blob’ van Irvin Yeaworth Jr. uit 1958. De blob, een vormeloos schepsel, verorbert alles wat zijn pad kruist en groeit onstuitbaar... Evert Defrancq’s “BLOB” is een levende sculptuur: een wezen van klei probeert doorheen een onstuimige levensloop te overleven en streeft ernaar zich voort te planten. Meer dan 2400 stills werden samengevoegd tot een animatiefilm van 2min30’ met een uiterst organische geladenheid die de kijker meeneemt op een spannende evolutionaire reis.

Nina Mae en ik spreken meestal met elkaar af in de serres van de plantentuin, onderaan de trappen van het tropische gedeelte. Ik heb net aan de Citadellaan mijn auto geparkeerd en ben dan recht door het herbarium gerend; over de tere kruiden heen. Het regent hard en niemand kijkt. Ik duw me door de ingangdeuren van de serres naar binnen. Ik heb in dit kleine heiligdom voor planten uit den vreemde – zoals steeds als ik er kom - even het gevoel dat ik open zal zien.

In de eerste ruimte kijk ik naar de gigantische waterlelies op de vijver en dan trek ik de deur van de tropische serre open. Het ruikt er vandaag weer aanstekelijk muf, een zachte, diepe walm met sierlijke nasale boventonen. Langzaam loop ik de trap af en word bedwelmd door een methaanmengsel, een onzichtbaar organisch donker dat het grillige gebied van dood en leven aangeeft, de schaduw van een schaduw, een schim van schimmels, iets heiligs en vies. Nina is er nog niet. Ik ruik haar bijna.

Ik hou niet van wachten en loop door het paadje langs de bomen uit verre regenwouden. Tevreden herinner ik mij vlekkeloos ook elke Latijnse benaming. Aan de voet van een getransplanteerde baobab boom blijf ik wat langer staan. Deze baobab is een teleurstellend specimen

als je bedenkt hoe magisch en vervaarlijk ze er in Afrika kunnen uitzien, met die rare takken die als wortels de lucht in schieten. Baobabs leven lang. Geef deze boom tijd en hij splijt de hemel open.

Er verandert iets in het licht. Misschien is de regen even gestopt. De wolken laten in elk geval iets meer gefilterd grijs licht door en Nina Mae staat er nu. Onderaan de trappen kijkt ze door de ramen van de serre naar buiten. De flikkerende aanwezigheid van een spook - ik weet ook dat ze hier enkel verschijnt omdat iets of iemand haar vasthoudt.

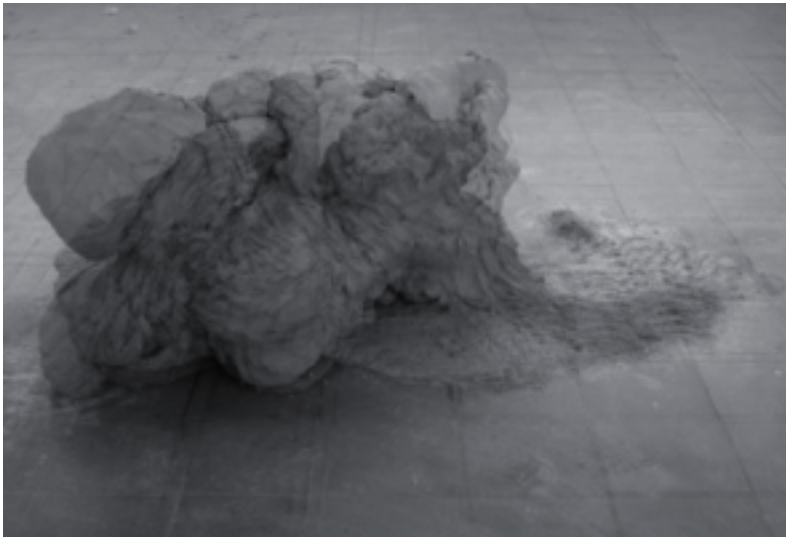
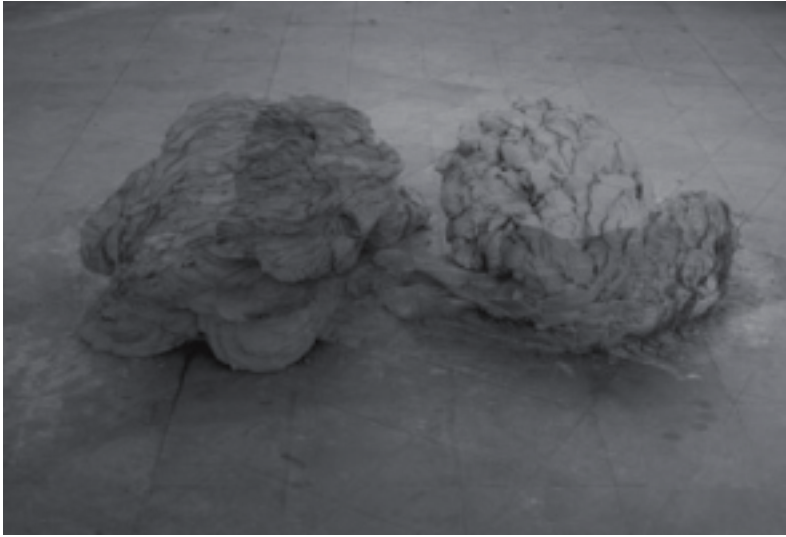
Ze is niet blij me te zien, Nina. Dat is ze nooit in het begin. Dat komt later. Incognito in het hotel gaat alles veel beter. Maar ik wil er nog niet naartoe want dan moet ik door de tunnel van de trams en gaat Nina dwars door het St.-Pietersstation. We zien elkaar pas aan de andere kant van de treinsporen terug, in de lobby van het hotel. Altijd vrees ik dan dat ze er niet zal zijn, aan de overkant. Ik kan nooit geloven dat ze met die lange smoel echt mee wil gaan naar één van die kamertjes. Ik moet daarom eerst even spreken en een verhaal opdissen waarmee ik haar zachtjes kan overtuigen.

“Er lag nogal een plas bloed op de Charles De Kerckhove-velaan. De flikken hebben er gisteravond al een tentje over gebouwd en zorgen er met man en macht voor dat die rode vlek niet kan wegspoelen. Het ballistisch onderzoek is nog niet afgerond. Dat zal wel. Ze hebben hem met kogels doorzeefd. Het ging om een gangster, las ik vanmorgen in de krant. Een afrekening op hoog niveau zeggen ze, de laatste promotie voor een handlanger of zoiets.”

Nina Mae rilt gedegouteerd. “Waarom vertel je me dat nu?” Ja, dat weet ik ook niet.

“Ik dacht gewoon”, zeg ik, “toen ik er voorbij reed, dat het eigenlijk geen moord was geweest. Dat degene die de kerel neerhaalde eigenlijk eerder aan een doofpotoperatie bezig was. Dat het om een soort cover-up gaat.” Nina zegt dan: “Dat is zo triviaal. Als die man aan het klikken was, dan is dat inderdaad zo, maar het blijft moord.”

Ik glimlach ongeduldig en ga verder: “Nina Mae, wacht

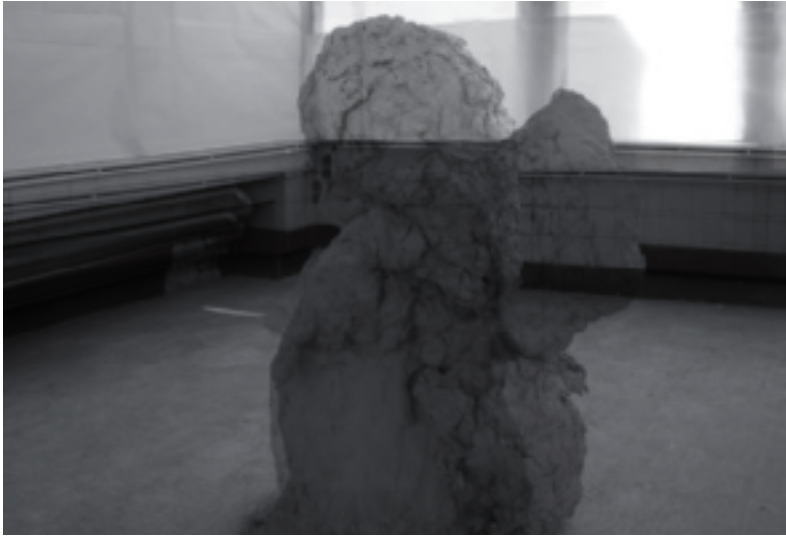
even, wat ik bedoel is dat ze al die kogels wel schieten maar dat die man evengoed vanzelf zou opengebarsten zijn op het zelfde ogenblik als ze het niet gedaan hadden. Ze schieten om te verbergen hoe erg die crimineel eraan toe is. Zo voos dat hij als een zweer uiteen moet knallen. Ze weten dat dit vroeg of laat ook met hen kan gebeuren en ze willen niet dat het zou uitkomen; hoe verrot hun criminele natuur wel is. Ze maken hem eigenlijk af uit schaamte voor zichzelf en vinden altijd wel een reden om het te doen. Als ze hem niet op tijd zouden doodschieten, zou daar een vormloze massa liggen, iets onherkenbaars en onmenselijks”

Nina Mae moet even lachen: “Wat een vreemde gedachten voor jou. Waarom maak jij je altijd zoveel zorgen? Niets gebeurt zoals we denken dat het gebeurt. Als oorzaak en gevolg al bestaan, dan is kennis erover voor ons toch onbereikbaar. Alles is al lang geleden gebeurd, Lief. Ons bewustzijn is niets meer dan het uiteenspatten van een regendruppel tegen het raam. Wat we nu meemaken is al een flashback. Denk maar niet dat er nog één komt. Alles is al lang gebeurd. Kom, we moeten gaan. Tot straks.”

Terwijl ik angstvallig rokend door de tunnel van de trams loop, wil ik aan haar woorden denken. Eerst baan ik me een weg door een kleurloze massa die tram 1 veroverd als een nest mieren die een pier willen uitvreten. Ik voel me vreemd. Wat ze zei was kil en onwerkelijk. Het was totaal ongerijmd maar klonk juist. Enkel vrouwen gaan het bestaan zo rechtstreeks te lijf.

Ze staat achterin de lobby te wachten in de schaduw van de gang. Met haar hoed op heeft ze iets van een vrouwelijke detective - grappig eigenlijk. We hollen samen naar boven met de sleutel. De kamer is smetteloos wit en ruikt naar ether. Er is hier net iets gebeurd, iets dat moest worden ontsmet. Na ons zal de kamer opnieuw ontsmet worden. Maar nu kunnen Nina Mae en ik hier even gedijen. Aan de receptie mogen ze ondertussen de uren optellen.

Nina gaat snel uit de kleren maar nog veel sneller springt ze daarna in bed, dus ik krijg eigenlijk nog niets te zien. Ik trek de gordijnen dicht en het is donker. We vrijen

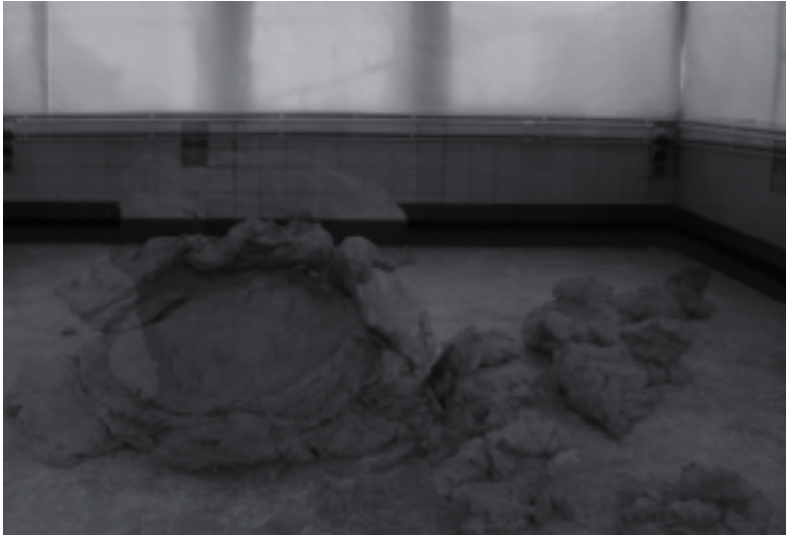

en het is zo overweldigend dat ik mijn ogen voor één keer sluit en enkel wil voelen, alleen nog tasten. Misschien ook wel ruiken en horen, maar zeker niet zien. Ogen doen afbreuk aan ruimte en vorm. Ze zoeken steeds bevestiging terwijl de andere zintuigen het onbekende niet vrezen. En ik verbeeld me hoe Nina zich diep onder mij uitstrekt. Ik voel dat ik in haar zou kunnen blijven bewegen zonder einde, blijven doorgaan als de golven op zee. En toch gaan mijn ogen open en ik schrik. Ik zie dat ze wel begrensd is. Dat hetgeen waar ik mij in verlies ergens stopt. Ik zie dat ze ergens ophoudt te bestaan. We sterven blijkbaar niet enkel in de tijd. De dood is er ook in de ruimte, op elk ogenblik. Ze omgeeft ons en bepaalt onze vorm. Nina ziet de angst op mijn gezicht en haar handen trekken mijn hoofd dwingend naar haar borsten. Ze houdt mijn hoofd vast tot we allebei naast elkaar liggen en samen weten hoeveel er door ons is heengegaan.

De lakens liggen op een hoopje op de grond terwijl de blauwe schijn van de TV over haar slanke benen streelt en we rokend tateren over de nieuwe techno videoclip op TMF. Het is niet zo erg deze keer als haar kleren weer aan gaan. Terwijl ze haar hoed voorzichtig opzet, vraagt ze me “Weet je het zeker?”

Ze kijkt uitdagend. Ik zeg “Ja, natuurlijk zie ik je graag”. Maar dat vroeg ze niet. Ze kijkt even teleurgesteld maar steekt haar tong diep in mijn mond om het goed te maken. Even later is ze weg en wandel ik terug naar mijn auto waarmee ik straks wegrijd naar mijn vrouw, de pianiste met de verbrijzelde vingers, naar mijn kinderloos rotleven.

Gelukkig heb ik meer dan één dubbelleven. En ik moet lachen bij het besef van al die dingen waar ik al goed mee weggekomen ben. Ik lach luidop. Mijn lichaam beeft en schokt ervan. Ik heb het gevoel dat ik vanbinnen zalig aan het smelten ben. Ik voel me bijna glazig worden, vloeibaar, eindelijk bevrijd van de bepaaldheid van mijn lichaamsvorm. Dan hoor ik de eerste knal. Die is goed mis. Een tweede kogel raakt me in de schouder en ik val voorover. Iemand rent dichterbij me toe. Nog steeds gaat het inwendig verder, een soort transmutatie. Iets nestelt zich

in mijn hoofd. Dat moet de fatale kogel zijn. Ik hoor niets meer, alleen die vraag van haar: "Weet je het zeker?". Ik sterf volkomen bevredigd want Nina Mae zal het wel zeker weten. Nina zal er ergens rustig op kunnen wachten. Ver weg van alles en iedereen, aan de voet van een baobab boom, zal zij het kunnen laten gebeuren. Haar lichaam zal elke vaste vorm verliezen en in slierten bijeen zal zij over de aarde wegvloeien naar de vrijheid die ik haar met mijn laatste ademtocht heb getoond.